

Bäý, bä-ä... / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Bäý, bä-ä... / satiriki hekaýa BÄÝ, BÄ-Ä...

Agzy-burny bilen dolup duran klub meniň sussumy basdy. Dogrymy aýdýan, beýle köp jemagatyň öňüne ilkinji gezek çykyp görşümdi. Ýeri, biz ýaly ýeňiýolugy prezidiuma çykarmak nämä gerek diýsene?! Zalyň ho-o bir çetinde oturanda bolmaýamy?! Ýok, hökman ýokaryk çykmalymyşyn. Aý, bolýa-da, bu zatlary başlyklar gowy bilýändir.

Ýogsa-da, men näme üçin ýüzümi aşak salyp otyryn-aý? Iliň höwes edip ýetip bilmeýän zady ahwetin bi. Men gözümiň gytagy bilen zala seretdim. Eý-ho-o! Bi nämäniň alamatykan?! Ine, birdenem kimdir biri münbere çykdy-da, men hakda gürläp başlady...

– Ýoldaşlar, Bagty Gelenow obamyzda uly abraýda peýdalanýar. Ony Halk deputatlygyna kandidat edip görkezsek, ýalňyşmazmykak öýdýän...

Meniň birhili başym aýlanyp başlady. Elbetde, öwgüden ýaña. Çykan meni şeýle bir magtaýar welin, walla edil bazara salyp satjak ýaly-da.

– Bagty Gelenowy, ýoldaşlar, men gaty köpden bári tanaýan, ýoldaşlar. Ol nirä barsa-da, ýoldaşlar, hakyny gidermez. Ynha, ýekeje bir mysal. Arada, ýoldaşlar, Annam brigadir onuň hakyny az ýazan eken. Bagty Gelenow brigadiriň mazalyja hakyny berdi-de, ho-o gaýraky gowaçaň içinde onuň garagna basyp öz hakynam aldy, ýoldaşlar. Hawa, onuň gowy taraplary başga-da kän, ýoldaşlar.

Suw seňrikden agdy öýdýän. Ähli kişi meniň kandidaturamy goldaýar. Diýmek, bildirilýän ynamy ödemeli. Adamlar hakda alada etmeli. Men oturan ýerinden öz platformam barada oýlanyp başladym.

...Her näme-de bolsa ilden üýtgeşiğräk bir zat tapmaly. Öň ýörelen ýodany torç etmeli däl. Kyn zat. Bolmanda näme, hiç ýerde-de taýýar içip ötägitmeli iş ýok. Be, allajanlarym, näme

diýsemkäm?! Pagta biziň baýlygymyz, guwanjymyz, depämiziň täji... Käbir alasamsyklaryň ony azaltmaly diýýäni hem bar. Ine, şolara berk zarba urmaly. Pagtaň arkasyny almaly, oňa hossar çykmary. Sebäbimi?! Aýdymlarda aýdylyşy ýaly, ol meniň bagtym, nanyň hem donum. «Ak altyny» artdyrmak üçin täze ýer açmaly. Nireden? Eliň aýasy ýaly düz ýatan ýerleri özleşdirmek itiň aňsady, ony hemme kişem başaryar. Has dogrusy, ol täzelik däl. Iliň agzyny açdymaly. Ynha, otuz million ýyl bäri bagryny ýere berip çöküp oturan gojaman Köpetdagyň kime geregi bar?! Şony ýerinden süýşürmeli. Näme tehnikanyň şoňa güýji yetmez öýdýäňizmi? Garagna gül salar. Şeýle hem şu Garagumyň çägesi bilen bellisini etmeli. Näçe ýerimizi tutup, bideräk tozap ýatyr. Şony dagyny aýryp, ýerine pagta ekip bolsa, onsoň ýöne gönenip ýörmeli-how. Ykjam ýapysylsa edip bolmajak zat ýok. Gelejekki deputat hökmünde şo zatlary boýun alsam, il meni elinde göterer. Bagtym çuwse, gahryman bolaýmagymam ähtimal. Hawa, bir adam üçin bu zatlar az bolýar. Ýene-de näme tapsamkam?! Wiý, ýogsa-da obamyzyň adamlary sabyn tapman kösenişip ýörler. Näme üçin konturyň gaýra ýüzündäki boşlukdan zawud gurdurmaly däl, sabyn çykarýan. Ýene-de bir zat. Ol hem obamyzyň görkünü gözelleşdirmeli. Ýogsam, yetmiş ýyl gowurak wagt bäri obalary şäher bilen deňeşdirmeli diýýäs-de, üýtgeşik bir edýän zadymyz ýok. Dogry, «Şäher bilen bäsleşip dur obamyz» diýip aýdym-a aýdýas. Aýdymdan işe geçmeli. Şu günki üýtgedip gurulýan döwürde biziň şygarymyz şo bolmaly. Oba arasyndaky köçeleri Aşgabadýňky, ýok, Aşgabadýňkydan-a häzirem gowudyr-la, Moskwaňky ýaly etmeli. Olaryň guralaryny gür baglyga öwürmeli. Umuman, etmeli iş kân. Wiý, tasdan ýatdan çykan eken. Şu diliň statusyny ýüzüne perde edinen bolup iki-ýeke köçä çykýan berebekgeýler barmyş welin, şolafyň bar aladasynyň halkyň bähbidi däldigini ýüzüne bazyrdadyp basmaly. Olar tetelliň yzyna it salmaly. Bilýän, ol wenezzynalar özlerini milli gahryman etjek bolýarlar. Belaň sapyny bolarsyňyz. Gaýtam, özüňizi ile ryswa edersiňiz...

Be, dur-la hany, o gürläp duran kim-aý? Agzynyň diýýän zadyny gulagy bir eşidýämikä, nejisiň. Meni ýamanlaýan ýaly-la.

– «Dogry sözliň dosty ýok» diýipdirler. Bolmasa bolman geçsin.

Men hakykaty aýtjak. Ol tomus toý etse-de, gar ýagdyrmany başarýan adam. Bagty Gelenowy taryplap öwýäňiz welin, onuň edýän etmişlerinden siziň habaryňyz barmy?! Ol kolhozyň traktory bilen illeriň mellegini sûrüp pul alýar. Aýaly hem jygylllykdan ýygnananak. Sähel sypynsa, Orsýede eňýä. Mata-marlak getirip, on bahasyna satyp, göreniň ýagyрниşligini otlap ýör. Umuman, şol maşgalada halal zähmet çekýän az...

Şular ýaly alasamsygyň gepini çekip oturmaýyn-la diýip, ýuwaşlyjak bilen ýerimden turdum-da, pişik basyşyny edip münberiň ýanyna bardym. Gürläp duranyň doňdurdym ýeňsesine. Çirkin ses eşidildi. Wah, görsene, bu bolýan zady. Düşürgäp gapdalymda süýji ukuda ýatan aýalymyň owurdyna çekäýen bolsam nätjek.

Baý-bä-ä, indi wakanyň yzy näme bilen gutararkan-eý?! Aýalyny urupdyr diýip süýräp ýormezler-dä hernä.

Täçmämmet JÜRDEKOW. Satiriki hekaýalar